

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri

Tuberkuloosin riskiryhmät ja niihin
kohdistuvat toimet
tartuntavaarallisten tapausten löytäminen
- aluekatsaus

Janne Mikkola

27.11.2007

Tavoite

- Tartunnanvaarallisten (=värjäyspositiivisten) löytäminen varhaisessa vaiheessa
- oireisiin perustuen
- (oireettomien, sairastumisvaarassa olevien) seulonta suuren riskin ryhmissä

Riskiryhmä	Esim.
Värjäyspositiivisen henkilön lähikontaktit	
Henkilöt, joiden hoitoon sitoutuminen puutteellista	
Työssään tuberkuloosille altistuvat	
Ikääntyneet henkilöt	Kaikki 75 vuotta täyttäneet
Päihdeongelmaiset ja sosiaalisesti syrjäytyneet	Asuntoloissa ym laitoksissa asuvat, asunnottomat
Suuren ilmaantuvuuden maista tulevat maahanmuuttajat	Pakolaiset, turvapaikanhakijat, paluumuuttajat, adoptiolapset, muut
Suuren ilmaantuvuuden maista tulevat Suomeen saapuvat	Opiskelijat, vaihto-oppilaat, lyhytaikaiset työsuhteet, vierailut
Henkilöt, joilla sairastumisen vaaraa lisäävä tekijä	HIV, uremia, immuunivastetta heikentävät sairaudet ja lääkehoidot

Tunnistus oireisiin perustuen?

- Tunnetaanko oireet?
 - terv.huollon ulkopuoliset organisaatiot
 - pitkäaikaishoito
 - dg usein vaikea ammattilaisellekin
- Maahantulotarkastus ainoastaan turvapaikanhakijoilla ja pakolaisilla, muille ei järjestettyjä terveystarkastuksia
- Terv.huoltoalan ulkomaalaisilla opiskelijoilla ei terveystarkastuksia

Ikääntyneet

- Tb-ilmaantuvuus 75-v täyttäneillä 4-5 x väestön ilmaantuvuuteen verrattuna
- Pitkäaikaiseen laitoshoitoon joutuvien seulonta
 - rutiini-thx-rtg??
 - oirekysely laitokseen joutuessa
 - 9 henkilöä tutkittu yskösnäyttein 2004-07 KHSHP:n vanhainkodeissa (poislukien Lounais-Häme) -> 1 tb-diagnoosi

Päihdeongelmaiset ja sosiaalisesti syrjäytyneet

- V.1995-96 suomalaisessa kohorttitutkimuksessa keuhkotubiin sairastuneista 27 % alkoholisteja, 45 % sosiaalisesti syrjäytyneitä tai työttömiä
- hakeutuvat myöhään hoitoon, päivystysvastaanotot
- oireiden tunnistaminen päihdehuollon / sosiaalitoimen organisaatioissa? Huomio päihdeongelman hoidossa, somaattiset sairaudet vähällä huomiolla, ellei lähettävä lääkäri ole kiinnittänyt huomiota

Opiskelijaterveydenhuolto

- Ulkom.terveydenhuoltoalan opiskelijat:
 - MRSA-näytteet rutiinisti; ei haastattelua tai terv.tarkastusta
- Viittakiven opisto
 - profiloituu jatkossakin maahanmuuttajien koulutukseen, toimintamuoto ja paikka?
 - vain osalla terveystarkastus maahantullessa?

Työterveyshuolto

- Riski saada tartunta / levittää tartuntaa
- Sosiaali- ja päihdehuollon alalla työskentelevät
- Terveystenhuollon työntekijät
- Ulkomailla työskentelevät

BCG-rokotus vain riskiryhmiin kuuluville vastasyntyneille 1.9.2006 alkaen

- KHKS synnytysvuodeos:n kokemukset (1600synn./vuosi) 10/07 mennessä:
 - Yksikään riskiryhmiin määritellyistä perheistä ei ole kieltäytynyt rokotteesta
 - 20-30 ei rr-kuuluvaa toivonut rokotetta, mm.
 - lyhytaikainen matka, vanhempien ammatit jne
 - annettu n. 15:lle pyynnöstä

Koulutuksen haasteet

- Henkilökunnan vaihtuvuus → koulutus toistettava määräajoin
 - Resistenssiongelma – 'ei koske meitä'
- Vanh.kodit – muun sairaalahygieniakoulutuksen yhteydessä
- Päihdehuollon työntekijät – miten tavoitetaan?
- Oppilaitokset – terv.huoltojärjestelmä olemassa